

Bijlage VSBO PBL

2014

tijdvak 2
donderdag 19 juni
07.30 - 09.30 uur

Nederlands

Tekstboekje

Tekst 1 Hoogbejaarde moet naar school

1 Anna Eriksson vond recentelijk in de brievenbus een vriendelijke uitnodiging om naar de basisschool te komen. Op zich is dat niet uitzonderlijk, ware het niet dat de Zweedse gezegende ...A... van 105 bereikt heeft.

2 Eriksson kon haar ogen nauwelijks geloven. In de brief stond dat de lagere school van het plaatsje Tierp, op 130 kilometer van Stockholm, haar volgend jaar verwacht voor de lessen in het eerste leerjaar. Volgens de directrice van de school, Marinna Nilsson, hebben Anna en zestig andere kinderen de uitnodiging gekregen. "De uitnodiging werd verstuurd naar alle kinderen die in '07 geboren zijn. We kregen de namen van de Dienst Bevolking," aldus Nilsson in de krant Uppsala Nya Tydning.

3 Toen de brieven verstuurd werden, merkte niemand op dat Anna ...B... was in 1907 en niet in 2007, en zo kreeg het nog kwieke, krasse oudje de brief in de bus van het tehuis waar ze verblijft. "Haar dochter nam contact op en liet weten dat ze het wel grappig vond," aldus de directrice. "Anna is meer dan ...C... in de school. We willen haar graag ontvangen voor een kopje koffie en een praatje," besluit Marinna Nilsson. "Misschien is het wel leuk als zij de kinderen van nu komt vertellen hoe het honderd jaar ...D... op haar 'oude' school was."

Naar: Amigoe, november 2012

Tekst 2 Paardenvlees

Eigenaar biecht op: "We serveren al sinds 1949 paard."

- 1 ***De eigenaar van Steakhouse Piet de Leeuw geeft het toe: hij verkoopt paardenvlees, geen rundvlees. Loek van Thiel ontkende eerst in alle toonaarden. Maar nu geeft hij toe: het is paardenvlees, al 63 jaar. "Toen ik toch eens ossenhaas* serveerde, begonnen de klanten te klagen."***

- 2 .....?
"Altijd paard. Voordat mijn opa, Piet de Leeuw, dit café in 1949 kocht, was hij paardenslager in Noord. Hij kwam op het idee om bij het bier ook biefstuk te serveren, met brood om in de vleessaus te dopen. Zijn zoon heeft het bedrijf voortgezet en tien jaar geleden nam ik het over. Het paardenvlees is als het ware een familietraditie."
- 3 .....?
"We spreken met het personeel af dat ze er niks over mogen zeggen. We hebben 'biefstuk' op de kaart staan, geen ossenhaas of zoiets. Ik heb nog nooit overwogen om op de menu's te zetten dat het paardenbiefstuk was. De mensen zaten te smullen, mijn zaak liep goed, waarom zou ik daar over nadenken?"
- 4 .....?
"Tja, paardenvlees is toch een gevoelig onderwerp, snap je. Ik denk dat het komt doordat het het vlees van een paard is. Mensen vinden het een raar idee. Maar als ze gewoon een biefstuk bij mij bestellen, komen ze er niet achter dat ze paard krijgen, ze weten alleen dat ze een heel erg malse, goeie biefstuk krijgen! Dat is toch ook belangrijk? Geloof mij nou maar, er is bijna geen beter, malser en lekkerder vlees dan paard."
- 5 .....?
"Nee, dat is mij echt helemaal nooit gevraagd, behalve door u. Ik begrijp dat u dat moeilijk te geloven vindt. Maar het enige wat mensen vragen is: 'Waar komt die heerlijke biefstuk vandaan?' Dan zeg ik altijd eerlijk: 'Zuid-Amerika!' Klanten zeggen: 'Wat lekker zeg, veel lekkerder dan thuis!' Wat moet ik dan zeggen: 'Ja, dat is omdat het paard is?' Dat is natuurlijk niet in mijn voordeel, om dat te vertellen. Het is toch goed vlees? Wat zou je je dan zorgen maken over van welk dier het komt?"

* *lomito, tenderloin*

Naar: Hiske Versprille, Het Parool, 2013

Tekst 3 Bloeddonoren gezocht

- 1 **1 Eén zak bloed kan drie levens redden. Die zak moet er echter wel zijn en daarom wordt er hard gewerkt aan het werven van bloeddonoren. De jaarlijkse *Blood Donor Drive* is deze week gestart en zondag is de afsluiting van deze activiteit en wordt er zelfs gelopen om donoren te werven.**

- 2 “Bloedtransfusie kan nodig zijn bij van alles,” vertelt één van de organisatoren van de *Blood Donor Drive*, Dino Castro. “Bij auto-ongelukken, geboortes en operaties. Er kan altijd iets misgaan waardoor een patiënt ineens veel bloed nodig heeft. Hoe meer mensen doneren, hoe groter de kans is dat er ook bloed is voor iemand met die ene zeldzame bloedgroep. Met één zak bloed kun je wel drie levens redden.”

Drive

- 3 Tijdens de *Blood Donor Drive* wordt het hele eiland opgeroepen om kennis te maken met het doneren van bloed en zich natuurlijk in te schrijven als donor. Iedereen tussen de achttien en zeventig jaar kan bloeddonor worden. Ga dus tijdens de *Donor Drive* op maandag of dinsdag tussen 07.30 uur en 16.00 uur langs bij de Stichting Rode Kruis Bloedbank (Huize Batavia – Pater Eeuwensweg 36). Je registreert je bij iemand van de *Lions Club* (organisator van de Drive), krijgt vervolgens een korte vragenlijst en hierna wordt je bloed geprikt en gekeurd. Een aantal maanden later krijg je dan een oproep om te komen doneren.

Walk

- 4 Zondag staat ook in het teken van bloed doneren. Om 06.30 uur gaat de *Lions Walk for Blood* van start bij de Bloedbank. De loop is georganiseerd om bewustzijn te creëren bij de bevolking. Er kunnen twee routes worden gelopen: één van 5 kilometer en één van 10. Ook kun je een T-shirt aanschaffen voor 10 gulden bij de Zuikertuintje Mall of Albert Heijn.

Naar: www.versgeperst.com, oktober 2012

Tekst 4 Stobá en meer op Bonaire

- 1 De bewoners van Bonaire staan bekend als echte lekkerbekken. Ze zijn dol op stevige soepen en stoofpotten: de zogenaamde stobá's. Het hoofdbestanddeel van dit gerecht varieert van vis, kip en geit tot leguaan. Uiteraard is er ook aan vegetariërs gedacht: speciaal voor hen is er de stoofpot met banaan. Ook eens proberen? Rose-Inn in Rincon is dé plaats om stobá te proeven. Gezellig, lekkere gerechten en een begrip op Bonaire, zowel voor lokale gasten als voor toeristen!

Bonairiaanse 'snacks' stillen stevige trek

- 2 Na het duiken, ...Y... of windsurfen kun je wel wat krachtvoer gebruiken. Gelukkig vind je op Bonaire een groot aantal lokale eetgelegenheden. Deze zogenaamde 'snèks' serveren gevarieerde gerechten. De bekende lokale stobá bijvoorbeeld, maar ook huisgemaakte pastei gevuld met kip, vis of kaas. En durf je het aan om daarbij een lokale saus ...Z...? Pas dan wel op, die is 'pika': er zit veel peper in!

.....

- 3 De keuken van Bonaire staat goed aangeschreven. Tijdens internationale wedstrijden scoren de chefkoks van dit eiland dan ook prima. Je vindt er een groot aantal restaurants met voor iedere smaak wat wils. Variërend van chique tot eenvoudig. Zo kun je bijvoorbeeld kiezen uit diverse etnische gerechten: van Chinees tot Surinaams en van Frans tot Italiaans. Laat je bijvoorbeeld eens verrassen bij It Rains Fishes, Salsa World Cuisine, La Guernica of Donna i Giorgio.

Naar: Caribbean Nieuwsbrief, www.caribbean4u.nl, juni 2012

Tekst 5 Russische vrouw bevalt in vliegtuig

- 1 **Aan boord van een Russisch vliegtuig tussen het Oekraïense schiereiland de Krim en Moskou is een vrouw bevallen van een meisje. De vrouw was pas dertig weken zwanger. Het kind woog 1500 gram en kwam gezond ter wereld.**

- 2 Al direct na de start van het vliegtuig braken de vliezen van de 29-jarige Russin. Een verpleegster aan boord kon helpen met de bevalling. Na de geboorte maakte het toestel een

tussenlanding in de Oekraïense stad Charkov. Daar werden moeder en kind naar het ziekenhuis gebracht voor medisch onderzoek.

- 3 Waar ze precies geboren is, zal het meisje waarschijnlijk nooit weten. Op de geboorteakte staat als geboorteplaats Simferopol, gelegen op de Krim. Dit is de stad waar het vliegtuig vandaan was vertrokken.

- 4 Bevallingen in een vliegtuig komen wel vaker voor. Luchtvaartmaatschappijen zijn daar niet blij mee en willen er niet verantwoordelijk voor zijn als er iets misgaat. Om die reden raadt bijvoorbeeld de KLM vrouwen die langer dan 36 weken zwanger zijn, sterk af om nog in het vliegtuig te stappen.

Naar: www.nos.nl, oktober 2012